

A NÉMET KATONAI FŐLÉNY TITKA

HA VALAKI az utóbbi hónapokban látta a „Condor-légió“ című német propagandafilmet, amely nyíltan beszámolt arról, hogy miként működött közre a német légi hadsereg a spanyol polgárháborúban a nemzetiek oldalán, rögtön észrevehette, hogy ez a közreműködés az ideológiai szimpátián kívül egy technikai célt is szolgált: kipróbálni a rövid 4½ év alatt szinte földből kitaposott új német légihaderőt, amely szakirodalmában a „korlátlan légiháború“ elméletét vallja magáénak.

A világháború leszűrt tapasztalata alapján keletkezett e tan, amelynek számos követője, de még számosabb ellenzője akadt, annál is inkább, mert a legutóbbi háborús konfliktusok (abesszin, spanyol, japán-kínai) egyáltalában nem bizonyították be a hozzáfűzött reményeket, a háborús döntés gyors elérését.¹

A tragikus hirtelenséggel kitört német-lengyel háborúban azonban olyan kombinált légi és földi hadműveleteknek vagyunk tanúi, amelyek eredményességük miatt minden figyelmet megérdemelnek.

A háború lengyelországi frontján a német hadijelentés alig két hét alatt döntő sikerekről számol be. A német hadsereg a tradíciós Nagy Frigyes, Moltke és Schlieffen átkarolási és megkerülési tanokhoz híven páratlan gyorsasággal indította meg nagy offenzíváját Kelet-Poroszország és Szilézia felől és szeptember 8-án már mindenütt elérte a Visztulát. Ezzel a villámszerű előretöréssel a Visztula-ívből 2—3 nagy csoportban 8—10 lengyel hadosztályt kerített be és kényszerített megadásra, a korridort levágta és minden további védelem alapját a Visztula—Narev vonalán a gyorsan mozgó páncélos csoportok és légierő előretörésével eleve megrendítette. E sorok írása idején, szeptember közepén a német hadsereg északi és déli szárnya feltartóztatlanul halad előre keletre és a déli szárny éppen gyors előretörésével most szállta meg az üzemanyagutánpótlás szempontjából annyira jelentős drohobyczi olajvidéket, melyet ép állapotban talált.

Az angol szakértők szerint a németek számára voltaképpen a légi-haderő nyitotta meg az utat. A légihaderő támadásai először a határvédelem és a kiserődvonalak ellen irányultak. Itt különösen az ú. n. „romboló és zuhanó bombázógépek“ váltak be, amelyek egészen alacsonyan, alig 3—400 méteres magasságból bombázva és géppuskázva, minden élő erő mozgását megbénították és minden tüzgépet (ágyú, géppuska) lefogtak, a nehéz tüzérséggel karöltve pedig az egész kicsiny célokat képviselő kis beton-erődöket zuhanó bombázáseljárással leküzdötték. A légierő hátrairányuló támadásai következtében a lengyel polgári lakosság között nagy pánik keletkezett és valószínűleg a zavar, legalább is kezdetben, áterjedt a különben közismerten bátor és hősiességű lengyel katonaság egy részére is.

Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy a Times szakértőjének véleménye teljesen megegyezik azzal a szakvéleménnyel, amely a Völkischer Beobachter című német napilapban jelent meg. A lap ugyanis nagy cikket közölt a német légierő nagy főlényéről, amely már az első napokban kifejezésre jutott. (Gentzen százados vadászosztálya pl. két hét alatt 80 ellenséges gépet lőtt le.)

Hollandi sajtóhírek szerint a német harci repülőerőknek sikerült a lengyel légierőt a béke-repülőtereken meglepni és lebombázni, ami állítólag üzemanyagzavarokra (ethilhiány, mely Amerikából szállítás alatt állt) volt visszavezethető. Egyenesen megdöbbentő ez a jelentés, mert hiszen kialakult alapelve, hogy hadüzenet előtt a béke-repülőtereket ki kell üríteni és ú. n. hadi és kiterő repülőtereket kell előkészíteni, az üzemanyag bizonyos részét

¹ V. ö. a Magyar Szemle 1932 májusi és novemberi számában közölt tanulmányaimat.

pedig már békében kell tárolni bombabiztos, földalatti ciszternákban, lehetőleg decentralizálva.

A német légiflotta nagyszámú hadaival szemben a három lengyel repülődandár gépei elégteleneknek bizonyultak. A lap szerint különösen az derült ki, hogy még a lengyel vadászgépek sem érik el a német nehéz harci gépek sebességét. Ez — a német lap szerint — a leglényegesebb tanulsága az első napok légi harcainak és bizonyítja, hogy a német repülőtechnika hatalmas aerodinamikai kutatóintézeteivel olyan munkát végzett az utolsó évtizedben, amely egészen előkelő helyet biztosít a levegőben a német repülőgéptípusoknak minden teljesítmény (sebesség, emelkedőképesség, fordulékonyág, teherbírás) tekintetében.

Azt az angol katonai szakértők is megállapítják, hogy a Lengyelországban harcbavetett német haderő száma és minősége meglepően fölényes: kb. 100 hadosztálynak 1,750.000 embere, 1500 repülőgép vesz részt a lengyelországi harcokban és ezeknek igen jelentékeny része motorizált csapatokból áll. A német motorizált gyors- és páncélos hadosztályoknak túlnyomó részét már a háború kezdetén Lengyelországba vitték. És itt kell megemlékeznünk a német páncélos csapatok, a repülés testvérfegyvememének páratlan teljesítményéről. A mostani nagy sikerek egyik okát a nagy tűzerejű, gyorsan mozgó, részben páncélozott hadigépekben és szállítóeszközökben lelhetjük fel. 100—150 km-re a gyalogzömök előtt törtek elő és állandó átkaroló és megkerülő mozdulatokkal minden védelmi ellenállást lehetetlenné tettek. A nagyszámú lengyel lovasság minden hősiesség mellett sem vehette fel a versenyt a német gépszömyekkel, mert ezeket nagy tűzerejükön kívül nagyrészt páncél is védte. Az új hadművelati módszer a gép győzelmét jelenti a ló fölött!

Ezalatt pedig a légierő az ellenséges közlekedési hálózatot bombázta állandóan és minden ember- és anyagszállítást meghiúsított.

Ha meggondoljuk, hogy a világháború alattaközponti hatalmaknaképpen egyévi offenzívája érte el Varsót és foglalta el ezt a területet, amit a német hadsereg nyolc nap alatt lerohant, akkor megérthetjük a mechanizálás és motorizálás jelentőségét a hadseregben!

Az a körülmény, hogy a lengyelországi német lerohanó hadművellet a különböző szakértők egybehangzó véleménye szerint elsősorban a német légi haderő fölényének és a légiflotta támadásai által okozott pániknak köszönhető, teljes mértékben igazolja az egyik legnevesebb nemzetközi légügyi szakértő és a korlátlan légiháború hirdetőjének, Douhet olasz tábornoknak jóslatát.

Douhet már a világháborúból leszűrt tapasztalatok után megállapította, hogy a légihaderő fogja eldönteni az új háborút. Különösen nagy várakozásokat fűzött a tömeges légitámadások által keltett pánikhoz, amely az ellenséges hadseregben és országban képes lesz megsemmisítő lélektani hatást elérni s ezzel az ellenfél ellenállását csökkenteni vagy megtörni.

Természetesen a német légierőn kívül nagy része volt a sikerekben a szárazföldi hadsereg túlnyomó számának és a gépesített gyorscsapatok kiváló működésének.

Sok külföldi szakértő hitt abban, hogy az őszi, őszi időjárás idővel bénítani fogja a német légierő harctevékenységét és a páncélos csapatok előnyomulási lendületét, ismerve a gyenge lengyel közlekedési hálózatot és a nehéz terepviszonyokat a keleti, mocsaras területekben. Ez azonban eddig nem következett be.

A német légihaderő szeptember közepén fokozott mérvben vetette magát a közlekedési hálózatra, hogy megakadályozza a lengyel erők visszavonulását és a kötelékek rendezését. A vilnai és baranovicei rádióadót szétbombázták.